

بررسی رابطه بین خوش بینی مدیران و شفافیت اطلاعات حسابداری در شرکت‌های پذیرفته شده در

بورس اوراق بهادار تهران

سودا عطائی^a، عادل شاه ولی زاده^b، سعید علیپور^c

^a دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی مقدس اردبیلی

^b استادیار، گروه حسابداری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

^c استادیار، گروه حسابداری، واحد اردبیل، دانشگاه آزاد اسلامی، اردبیل، ایران

نویسنده مسئول: دکتر عادل شاه ولی زاده (a.shahvalizadeh@gmail.com)

چکیده:

خوش بینی مدیران یک ویژگی شخصیتی است که به عنوان داشتن باور مثبت در رابطه با هر یک از جنبه‌های یک پیشامد در شرایط عدم اطمینان تعریف می‌گردد. بنابراین، یک عملکرد موفق در گرو نوع نگرش مدیرعامل است زیرا سرمایه‌گذاران، تحلیل‌گران و افراد برون‌سازمانی نسبت به گزارشات و صورت‌های مالی و سود تعلق گرفته میزان مشارکت خود را انتخاب می‌کنند. مدیران دارای تخصص و دانش مالی نوعی روش‌های استاندارد پذیرفته که به صورت منطقی انجام می‌شود را تدوین می‌کنند زیرا گزارشات دایره‌های اقتصادی آنان باید قابل توجیه باشد. همچنین شفافیت اطلاعات از دیرباز مورد توجه اشخاصی که از واحدهای تجاری نفع برده‌اند مورد توجه بوده است زیرا همین اطلاعات مالی هستند که می‌توانند یک سرمایه‌گذار را از نوع وضعیت مالی و سودآوری یک شرکت خبر دهد. با توجه به مباحث فوق، این تحقیق به دنبال بررسی رابطه بین خوش بینی مدیران و شفافیت اطلاعات حسابداری می‌باشد.

کلمات کلیدی: خوش بینی مدیران، شفافیت اطلاعات حسابداری.

۱. مقدمه

در عصری که با پیشرفت ارتباطات و تکنولوژی‌ها همراه بوده است اطلاعات به‌عنوان یک چراغ روشن برای مدیران و سرمایه‌گذاران در جهت پیشبرد اهداف سازمانی و آتی نیز می‌باشد. براساس مطالعات محققین در کشورهایی که قانون حساب دهی و حساب‌خواهی در گزارش‌های مالی و مدیریتی وجود دارد نقش شفافیت نیز در آن وجود داشته است. از نظر قوانین گزارشگری مالی، وجود اطلاعات شفاف باعث کاهش تقلبات و عدم سوءبرداشت‌های اختیاری از حساب‌ها و اقلام ترازنامه‌ای می‌شود. البته براساس آیین مقررات انجمن حسابداران آمریکا، شرکت‌های تجاری باید کنترل‌های داخلی در محیط داخلی سازمان را مستقر نمایند.

ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری مدیران از جمله عوامل مهم در اثرگذاری پیش آمده‌ها و روند عملیاتی شرکت‌ها دارد. تئوری علوم رفتاری بیان می‌کند که خوش‌بینی و بیش اطمینانی مفاهیمی هستند که ویژگی‌های مدیران را در بر می‌گیرد. در واقع خوش‌بینی مدیران بیان‌کننده این است که مهارت‌ها و دانش‌های فردی شخص مدیران بیش از حد مورد برآورد قرار می‌گیرد و هرگونه تصمیم‌گیری در قبال پدیده‌های اقتصادی از جمله سرمایه‌گذاری، تخصیص سود و غیره به صورت افراطی یا تقریباتی تخمین زده می‌شود. براساس ادبیات رفتار تجاری مدیران، تصمیم‌گیری در حالت خوش‌بینانه همواره براساس طیفی از گزارش‌های جریان وجوه نقد آتی و تخمین سیستماتیک در قبال تأمین منابع مالی یا پرداخت سود سهام انجام می‌شود و خوش‌بینی یکی از شاخص‌هایی است که مستقیماً بر ریسک شرکت اثر می‌گذارد (مهرپر و همکاران ۱۳۹۹).

حسابداری به عنوان دانشی است که براساس اصول پذیرفته شده و منطقی، رویدادها را شناسایی کرده و براساس ابزار موجود آن‌ها را اندازه‌گیری می‌کند. تبدیل کردن اقلام از حالت کیفی به کمی نیز در عرصه حسابداری به عنوان یکی از مهم‌ترین چالشی بود که توانست نقش خود را در جامعه و اقتصاد تحکیم بخشد. بر این اساس اطلاعات حاصل از خروجی رویه‌های حسابداری بسیار حائز اهمیت است زیرا محتوای اطلاعات مالی برای اشخاص برون‌سازمانی بسیار مهم است.